Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 103
van **CARMEN RYHEUL**
datum: 17 november 2020

---

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**
VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Zonnepanelen op sociale huurwoningen - Kostprijs recyclage

Op 26 oktober 2020 ondertekenden 40 Vlaamse sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) de oprichtingsakte van de coöperatieve vennootschap ASTER, een initiatief van de Vereniging van Vlaamse Huisvestingsmaatschappijen (VVH).

Volgens een door ASTER verspreid persbericht willen de SHM's op die manier actief en structureel bijdragen aan een beter klimaat en de strijd aangaan met energiearmoede. Met een investering van 231 miljoen euro over 4 jaar worden niet minder dan 647.767 zonnepanelen op 58.433 gebouwen geïnstalleerd, goed voor een elektriciteitsproductie van 207.286 MWh per jaar.

Het principe achter dat initiatief is dat de SHM de zonnepanelen plaatst en met steun van ASTER cv ook betaalt. De SHM recupereert vervolgens haar investering door die, gespreid over bijvoorbeeld 25 jaar (de gangbare levensduur van de zonnepanelen), te verrekenen in de huurprijs. De sociale huurder geniet de opbrengst van de zonnepanelen in de vorm van een lagere elektriciteitsfactuur; die verlaging zou echter groter moeten zijn dan de verhoging van de huurprijs.

Zoals collega-parlementslid An Moerenhout (cfr. schriftelijke vraag nr. 251 van 5 maart 2020) reeds stelde, klinkt dat businessmodel op het eerste gezicht heel beloftevol met een triple win, met name: een lagere energiefactuur voor de huurder, een energiezuinige woning voor de verhuurder, en een project dat een belangrijke bijdrage aan de Vlaamse energietransitie levert, maar blijven er ook tal van onzekerheden. De minister van Wonen stelde wat betreft deze onzekerheden echter reeds expliciet dat sociale huurders te allen tijde moeten worden afgeschermd van enig nadeel dat uit het ASTER-project zou kunnen voortvloeien.

Een van die onzekerheden is echter het kostenplaatje op lange termijn.

In haar antwoord op schriftelijke vraag nr. 444 van 2 maart 2020 van collega-parlementslid Robrecht Bothuyne stelde de minister van Omgeving immers reeds in niet mis te verstane bewoordingen dat de recyclage van zonnepanelen die het einde van hun levensduur hebben bereikt, geen evidentie is. Zo zijn er op dit ogenblik vooreerst grote verschillen in de recycleerbaarheid van zonnepalen; zo zijn panelen op basis van andere materialen dan silicium op dit ogenblik slechts in één dure en in Oost-Duitsland gelegen recyclage-installatie verwerkbaar. Het uit elkaar halen van de materialen (i.c. metalen, kunststof, silicium en glas) waaruit zonnepanelen op basis van silicium zijn samengesteld, is dan weer evenmin een eenvoudige opdracht wegens de manier waarop die materialen zijn verlijmd. Bovendien is een gespecialiseerde verwerking van de panelen, nadat de aluminium omhulsels en omvormers zijn verwijderd, volgens minister Demir op dit ogenblik niet

rendabel. Momenteel worden deze panelen dan ook gewoon gesmolten met grote hoeveelheden slakafval en negatieve milieu-impact tot gevolg.

Kortom, binnen een 25-tal jaren dreigen de SHM's die instapten in dit ASTER-project mogelijk geconfronteerd te worden met een enorm kostenplaatje voor de recyclage van een zonnepanelenafvalberg bestaande uit niet minder dan de bovenvermelde 647.767 zonnepanelen.

1. a) Zijn de minister van Wonen en de minister van Omgeving zich bewust van deze dreigende zonnepanelenafvalberg en het daaruit voortvloeiende mogelijk zeer aanzienlijk recyclagekostenplaatje?

   b) Stel even dat 647.767 doorsnee zonnepanelen, die zich evenredig verspreid over Vlaanderen bevinden en die het einde van hun levensduur hebben bereikt, op dit ogenblik zouden moeten worden gerecycleerd:

      i. op hoeveel worden dan de investeringskosten geraamd om in Vlaanderen over voldoende verwerkingscapaciteit en inzamelpunten te beschikken om deze afvalhoeveelheid te kunnen inzamelen en verwerken (inzonderheid als men weet dat er op Vlaams niveau in 2019 in totaal 49 inzamelpunten bestonden die een totale hoeveelheid van slechts 16.588 panelen (of 298,58 ton) konden inzamelen);

      ii. op hoeveel wordt dan de totale kostprijs geraamd voor de demontage en inzameling van deze 647.767 afgedankte zonnepanelen;

      iii. op hoeveel wordt dan de totale kostprijs voor de verwerking van deze 647.767 afgedankte zonnepanelen geraamd, en wat is de te verwachten milieu-impact van deze verwerking, alsook de geraamde hoeveelheid restafval?

2. Wie zal op termijn de kosten voor demontage, inzameling en verwerking van de 647.767 zonnepalen die men op dit ogenblik op de daken van Vlaamse sociale huurwoningen wil plaatsen, bij het einde van hun levensduur moeten dragen?

3. Welke initiatieven hebben de minister van Omgeving en/of de minister van Wonen al genomen, of zullen zij nog nemen, om te voorkomen dat zonnepalen die slechts mits aanzienlijke kosten recycleerbaar zijn bij einde levensduur:

   a) op de Vlaamse zonnepanelenmarkt worden aangeboden;
   b) op de daken worden geplaatst van sociale huurwoningen die aan Vlaamse SHM's toebehoren?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhal Demir (227), Matthias Diependaele (103).

MATTHIAS DIEPENDAELE
MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD
op vraag nr. 103 van 17 november 2020
van **CARMEN RYHEYL**

Deze vraag werd ook gesteld aan minister Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, (vraag 227). Zij zal deze vraag volledig beantwoorden.